

Vuosikertomus 2017

Suomen Journalistiliitto

Liitteet: Jäsentilastot ja Jokesin vuosikertomus 2017

Kertomus Suomen Journalistiliiton toiminnasta vuonna 2017

Yleistä

Toimintavuoden tärkein tehtävämme oli työehtosopimusten neuvottelemine kaikille aloillemme. Sopimukset solmittiin pääosin syksyllä ja ne noudattelivat Suomeen muodostunutta yleistä linjaa. Palkankorotusten osalta tämä tarkoitti yhteensä 3,2 prosentin korotuksia kahden vuoden aikana.

Journalistiliiton ydintehtävän, edunvalvonnan, lisäksi panostimme jäsenten palveluiden kehittämiseen sekä media-alan vaikuttamistyöhön. Vaikuttamistyö on muodostunut yhä tärkeämmäksi osaksi edunvalvontatyötä.

Osuuskunta Mediakunta aloitti toimintansa tammikuun alussa ja ylitti jo perustamisvuonna kaikki sille asetetut tavoitteet. Kyseessä on ensimmäinen ammattiliiton perustama työosuuskunta Suomessa.

1. Edunvalvonta

Alkuvuodesta 2017 työmarkkinajärjestöt Suomessa yrittivät sopia ns. Suomen mallista. Suomen malli olisi tarkoittanut muun muassa sitä, että vientijärjestöt olisivat yhdessä sopineet palkkakaton. Sopiminen kuitenkin kariutui ja syksyn neuvotteluihin oli määrä lähteä alakohtaisesti neuvotellen, ilman sovittuja reunaehtoja. Hyvin nopeasti kuitenkin ilmeni, että työnantajien Elinkeinoelämän keskusliitto oli päättänyt määritellä palkankorotuksille yhteisen katon. Myös muita reunaehtoja oli asetettu. Työntajan koordinaatio oli vahvaa koko neuvottelujen ajan ja reunaehdot pitivät. Myös valtakunnansovittelija valvoi osaltaan palkkakaton pitävyyttä. Yleinen palkkalinja määräytyi vientisektorin minimikorotusten mukaisiksi.

Työmarkkinakuohunnasta huolimatta valmistauduimme omiin alakohtaisiin neuvotteluihimme. Työehtoaliokunnat toimivat aktiivisesti ja työtaisteluvalmiutta nostettiin. Kävimme loppuvuodesta työehtosopimusneuvottelut kaikilla sopimusaloillamme. Palkankorotuksista sovimme pääosin yleiseksi muodostuneen palkkalinjan mukaisesti.

Journalistinen työ väheni viime vuonna yt-neuvotteluissa ainakin 154 henkilötyövuodella. Irtisanomisia tästä luvusta oli 100 ja muilla tavoin työtä vähennettiin 54 henkilötyövuoden verran. Vuoden 2017 aikana kaksi toimitusta lakkasi kokonaan: Pohjolan Sanomat huhtikuussa ja STT:n ruotsinkielinen toimitus FNB vuodenvaihteessa. Määrällisesti eniten työ väheni Yleisradiossa (65 htv). Kaupallisessa mediassa yt-neuvotteluja käytiin vähemmän kuin aiempina vuosina.

Tuimme jäseniämme ja luottamusmiehiämme yt-neuvotteluissa sekä niiden jälkihoidoissa. Annoimme jäsenille myös neuvontaa, koulutusta ja lakiaapua.

Syys-lokakuussa tehdyssä järjestökuvatutkimuksessa jäsenet pitivät tärkeimpinä tehtävinämme laki- ja työehtoneuvontaa, jäsenten ansiotason turvaamista, ammattietiikan vaalimista sekä työajoista ja lomista sopimista. Yli kaksi kolmasosaa piti näitä erittäin tärkeinä.

Meillä on yhteistyösopimukset kaikkien palkansaajakeskusjärjestöjen – SAK, Akava ja STTK – kanssa. Syksyllä aloimme SAK:n aloitteesta päivittää SAK:n kanssa tehtyä yhteistyösopimusta.

Konsernien luottamushenkilöt kokoontuivat yhteen säännöllisesti vuoden mittaan ja konsernien yhteisessä seminaarissa käsiteltiin digitekemisen todellisuutta.

Teetimme TNS Kantarilla tutkimuksen freelancereiden työoloista vuonna 2016. Tutkimuksen mukaan freelancerien keskimääräinen vuosiansio nousi 24 200 euroon. Vuodesta 2010 jatkunut tulojen pieneneminen on siis kääntynyt hennoksi kasvuksi. Vastaajista lähes kolmannes arvioi toimeksiantojen määrän olevan kasvussa, mutta palkkiokehitys polkee paikallaan.

Lehdistö

Syksyllä kävimme Medialiiton kanssa lehdistön työehtosopimusneuvottelut. Uusi työehtosopimus kaudelle 1.12.2017–31.1.2020 hyväksyttiin ylimääräisessä valtuuston kokouksessa 1.12.2017.

Lehdistön työehtosopimuksen soveltamisalaan kohdistui edelleen paineita. Vuoden aikana ratkaistiin liiton tuella laaja erimielisyys asiakaslehtiyrityksen työehdoista paikallisesti sopien. Sopimus oli työntekijöiden edun mukainen: Lehdistön yleissitovaa työehtosopimusta on sovellettava myös asiakaslehtien toimitustyössä.

Sanoman radiot

Solmimme Sanoma Media Finlandin radioiden työehtosopimuksen lehdistöä vastaavin palkankorotuksin ajalle 1.12.2017–31.1.2020.

Kustannustoimittajat

Valmistauduimme kustannustoimittajien työehtosopimusneuvotteluihin koko toimintavuoden. Kaikille kustannustoimittajajäsenille lähetetyn tavoitekyselyn perusteella tärkeimmiksi tavoitteiksi valikoituivat palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen mukaisen työajan pidennyksen poistaminen.

Työehtosopimusneuvottelut kävimme Medialiiton kanssa marraskuun aikana. Uusi työehtosopimus kaudelle 1.12.2017–31.1.2020 hyväksyttiin valtuustossa 1.12.2017.

Yleisradio

Yleisradiolaisten työtä varjosti tuotannon irtisanomisiin johtaneiden yt-neuvotteluiden lisäksi keskustelu pääministeri Juha Sipilän yrityksestä vaikuttaa Yleisradion julkaisupäätökseen ja siihen liittyvä keskustelu johtaja Atte Jääskeläisen toiminnasta. Eri keskusteluissa otimme voimakkaasti kantaa Yleisradion työntekijöiden työrauhan puolesta.

Valmistauduimme Yleisradion ohjelmatyöntekijöiden työehtosopimusneuvotteluihin koko toimintavuoden. Työehtosopimusneuvottelut kävimme Palta ry:n kanssa syksyn aikana. Uusi työehtosopimus kaudelle 1.12.2017–30.11.2019 hyväksyttiin valtuustossa 1.12.2017.

Freelancerit

Keräsimme tietoa mediatalojen käyttämistä sopimuksista ja pyrimme saamaan parannuksia sopimusehtoihin. Juristimme auttoivat jäseniä sosiaali-, perintä-, vero-, ja sopimusoikeudellisissa kysymyksissä.

Yhtyneet

Yhtyneet-työehtosopimus koskee Yleisradioon tehtävää freelancertyötä. Uusimme Yhtyneet-sopimuksen aikavälille 1.12.2017–30.11.2019. Uusi työehtosopimus hyväksyttiin valtuustossa 1.12.2017.

Sopimuksen palkankorotusten kustannusvaikutus määräytyi Yleisradion ohjelmatyöntekijöiden korotusten mukaisesti. Selkeytimme sopimusta erottamalla työkorvaukset omaksi liitteekseen.

MTV / Mediahub Helsinki

Tammikuun lopussa sovimme Mediahub Helsingin eli MTV:n uutisten työehtosopimuspyytäkirjasta. MTV:n vanha työehtosopimus oli päättynyt jo edellisen vuoden marraskuussa. Sopimus oli merkittävä, sillä se oli ensimmäinen ohjelmatyön työehtosopimus MTV:n yritys-rakenteen uudistamisen ja ulkoistusten jälkeen. Ilman uutta työehtosopimusta Mediahubin työehdot olisivat määräytyneet lain perusteella.

Uudessa sopimuksessa työntekijät muun muassa pidensivät työaikaansa ja tinkivät työaikalisistä. Sopimus oli voimassa taannehtivasti joulukuusta toimintavuoden lokakuun loppuun asti.

Syksyllä kävimme uudet työehtoneuvottelut. Uusi sopimuskausi on 1.11.2017–31.10.2019. Palkkajärjestelmän uudistamista jatkettiin paikallisesti.

MTV:n ja Mediahub Helsingin lisäksi liiton jäseniä työskenteli Pöllölaaksossa vuokratyöyhtiö Nouhau Professionalsin sekä alihankintayhtiö Nouhau Productionin, Valve Median, Ericssonin ja Director's Cutin palveluksessa.

Elokuva- ja tv-tuotannot

Ensimmäiset neuvottelumme syksyn työmarkkinakierroksella avattiin syyskuun lopussa elokuva-tv-tuotannoissa. Ratkaisu löytyi kuitenkin vasta valtakunnansovittelijan toimistolla käydyn sovittelun jälkeen joulukuun puolivälissä 1,5 kuukauden kuluttua vanhan sopimuksen päättymisestä.

Uusi työehtosopimus on voimassa 1.11.2017–31.12.2019. Joulukuun alussa sopimusalalle julistettu ylityökielto päättyi ja työnseisaus peruuntui sovun myötä. Ilman sovittelijan apua emme olisi päässeet vastaavan sisältöiseen ratkaisuun.

Palkankorotukset olivat hieman alle yleisen linjan, mutta teksteissä ja kehittämishankkeissa saatiin tärkeitä asioita läpi.

Av-käännösala

Av-käännöstoimistojen työehtosopimus oli voimassa toimintavuoden loppuun asti. Aloitimme neuvottelut uudesta sopimuksesta vasta joulukuussa ja ne jatkuivat vuodenvaihteen jälkeen.

Alan ansioiden jälkeensä jääneisyyden kiinnikurominen jatkui, kun palkkoja ja palkkioita korotettiin tuntuvasti 1.4.2017 lukien. Tuolloin muun muassa kuukausipalkkoja korotettiin 100 eurolla.

Muut alat

Tavoitteenamme on ollut saada kaupallisiin radioihin yleinen työehtosopimus. Edistimme asiaa aktivoimalla jäseniä ja tapaamalla radioiden johtoa. Ensimmäisenä askeleena oli radiolaisten järjestäytymisasteen parantaminen. Yrityksistä huolimatta emme saavuttaneet merkittävää etenemistä.

Henkilöstövuokrausyritys Mediaringin toiminta oli muutoksen alla. Tämän vuoksi työehtosopimusta ei uudistettu vuoden 2017 aikana. Vanhat työehdot ovat voimassa, kunnes yhtiön uusi toimiala ja sitä myötä sopimuksen jatko varmistuu. Mediaringin työehtosopimuksessa on noudatettu elokuva- ja tv-tuotantojen työehtosopimuksen palkankorotuslinjaa.

2. Yhteiskuntavaikuttaminen

Työelämästä päättäminen on pääministeri Juha Sipilän hallituskaudella siirtynyt enenevässä määrin työmarkkinajärjestöiltä poliittisille päätöksentekijöille. Samaan aikaan työmarkkinajärjestöjen valta on vähentynyt muun muassa siksi, että Elinkeinoelämän keskusliitto luopui keskitettyjen työmarkkinaratkaisujen tekemisestä. Muutokset ovat aiheuttaneet sen, että paine vaikuttaa suoraan poliittisiin päätöksentekijöihin kasvaa edelleen.

Kaikki jäsenemme eivät tee työtään työehtosopimusten piirissä ja sopimisen kautta toimiminen ei aina ole mahdollista. Myös siksi vaikuttamistyö on koko ajan tärkeämpi osa edunvalvontaamme.

Toimintavuonna media-alaa suoraan koskevia päätöksiä valmisteltiin sekä maan hallituksessa että eduskunnassa. Vaikutimme muun muassa kaupallisen median toimintaedellytysten parantamiseen, tiedustelulakeihin, alan koulutukseen, Yleisradion tehtäviin ja rahoitukseen sekä itsensä työllistäjien asemaan.

Osallistuimme ensimmäistä kertaa Porin Suomi Areena -tapahtumaan heinäkuussa. Aamupäivällä pidimme vaikuttajatapaamisen ja iltpäivällä ovet olivat avoinna jäsenillemme. Erityisesti vaikuttajatapaaminen onnistui hyvin.

Mediapoliittinen ohjelma

Viestintäministeri Anne Berner perusti toimikautensa alussa media-alan pyöreän pöydän, jossa on keskusteltu media-alan tilasta ja pyritty kartoittamaan sen ongelmia. Puheenjohtaja Hanne Aho on osallistunut pyöreän pöydän keskusteluihin. Toimintavuoden syyskuussa ministeri Berner käynnisti tutkimuksen mediapolitiikan nykytilasta ja siitä, miten median tilaa voidaan jatkossa mitata. Hankkeen tavoitteena on luoda keinoja suomalaisen median monimuotoisuuden ja toimintaedellytysten turvaamiseen. Pyöreän pöydän tutkimusta ohjaavia keskusteluja jatkettiin loppuvuoden ajan. Tutkimuksen on määrä valmistua maaliskuussa 2018 ja toimenpiteistä on määrä päättää vuoden 2018 aikana.

Yleisradion rahoitus ja tehtävät

Yleisradion rahoitusta ja tehtäviä pohtinut kansanedustaja Arto Satonen ja Ylen hallintoneuvoston puheenjohtaja Kimmo Kivelä lausuivat julkisuudessa, että osana työryhmän määräystä lisätä ulkopuolisia ostoja Yleisradion on autettava irtisanottuja työntekijöitään työllistymään. Vaadimme useaan otteeseen, että Yleisradion on myös toteutettava tätä lausumaa. Aihe oli esillä myös, kun puheenjohtaja Hanne Aho tapasi hallintoneuvoston. Tässä yhteydessä keskusteltiin myös reilusta pelistä ulkopuolisia ostoja tehdessä.

Yleisradion strategiasta päätettäessä keskustelu poliitikkojen ja hallintoneuvoston roolista kävi kovana. Puhuimme voimakkaasti sen puolesta, ettei Yleisradion strategiasta päättäminen saa miltään osin koskea ohjelmapolitiikkaa tai journalistisia sisältöjä.

Kaupallinen tv- uutistoiminta

Kaupallisen television uutistoiminnan rahoitusta ja tulevaisuutta arvioinut kansanedustaja Hjallis Harkimon työryhmä huomioi näkemyksemme siitä, että tv-uutistoiminnan moniäänisyys tulisi turvata. Työryhmä esitti kaupallisen tv-uutistoiminnan tueksi jopa kahdeksaa miljoonaa euroa vuodessa kolmen vuoden ajan. Puoliväliriihessään maan hallitus varasi tukeen rahaa kuitenkin vain miljoonan. Syksyllä tuki päätettiin antaa MTV:n uutistoiminnalle. Päätöksessä tuen määrä oli miljoona euroa, mutta tuen on määrä kasvaa ensi vuonna kahteen miljoonaan.

Tiedustelulait

Annoimme pyynnöstä lausunnon valmisteilla olleesta mittavasta tiedustelulainsäädäntö-paketista. Tiedustelutoimintaa sääntelevä lainsäädäntö oli tarpeen, mutta viranomaisille esitettyjen toimintavaltuuksien todettiin käytännössä vaarantavan toimittajan lähdesuojan. Esityksen sisältämät lähdesuojan alaisen tiedon käyttökiellot ja muut suojamekanismit eivät täysin estä lähteen paljastumista tiedustelutoiminnan yhteydessä.

Postilaki

Uusi postilaki tuli voimaan 15.9.2017. Yleispalvelukirjeiden jakelu jatkuu viitenä päivänä viikossa suuressa osassa Suomea eli niillä alueilla, joissa ei ole sanomalehtien varhaisjakelua. Näillä alueilla Postin tulee kilpailuttaa jakelu vuonna 2018.

Taajama-alueilla sallitaan vähintään kolmipäiväinen jakelu, jos alueella on tarjolla sanomalehtien varhaisjakeluverkko. Edellytimme lehtien jakelun turvaamista, vaikka ne eivät kuulukaan yleisjakeluelvoituksen piiriin. Ratkaisu oli näkemyksemme mukaan tyydyttävä.

Itsensätyöllistäjät

Liitto jatkoi hallitusohjelman itsensätyöllistäjiin liittyvien teemojen edistämistä. Lausuimme vuonna 2017 kahteen otteeseen työttömyysturvalain muutosesityksestä.

Yhteisen aktiivisen vaikuttamistyön tuloksena tuli 2018 alusta voimaan tärkeä työttömyysturvalain muutos. Muutos mahdollistaa työttömäksi joutuneelle toiminnan yrittäjänä neljän kuukauden ajan ilman päätoimisuuden arviointia. Näin työtön voi kokeilla yrittäjätoimintaa ilman ansiosidonnaisen työttömyysturvan menettämisen vaaraa.

Vaikuttamistyö yhteistyössä alan toimijoiden kanssa

Olimme mukana palkansaajajärjestöjen yhteisessä Itsensätyöllistäjien yhteistyöryhmässä (ITSET). Itsensätyöllistäjäteema oli näkyvästi esillä myös Kulttuurialan liittojen neuvottelukunnassa (KALN), jonka jäseniä olemme.

Edunvalvontajohtaja Petri Savolainen jatkoi STTK:n yhden elinkeinopoliittisen ryhmän, STTK Yrittäjien puheenjohtajana ja osallistui SAK:n Sopimusvastaavien ja pysyvän parlamentaarisen komitean, Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) toimintaan.

Vaikutimme myös tekijäjärjestöjen yhteisessä Tekijäfoorumissa, jonka työvaliokunnan työhön osallistui lakimies Sanna Nikula.

Osana tekijänoikeudellista vaikuttamistyötä osallistuimme jäsenjärjestönä aktiivisesti Kopioston toimintaan. Kopioston puheenjohtajana jatkoi liiton hallituksen II varapuheenjohtaja Heikki Jokinen.

Puheenjohtaja Hanne Aho osallistui media-alan yhteiseen alv-ryhmään. Ryhmän tavoitteena oli saada Juha Sipilän hallitus varaamaan puoliväliriihessään rahoitus kirjojen ja lehtien digitaalisen arvonlisäveron rahoitukseen. Vaikka tavoite ei toteutunut, valtionvarainministeri Petteri Orpo ilmaisi hallituksen tukevan digialv:n laskua heti kun Euroopan Komissio mahdollistaa sen.

Teimme vaikuttamistyötä yhdessä graafisen alan palkansaajajärjestöjen kanssa niin sanotussa Kolmen koplassa. Kolmen koplaan kuuluu Journalistiliiton lisäksi Teollisuusalojen ammattiliitto TEAM ja Ammattiliitto Pro. Puheenjohtaja Hanne Aho toimi Kolmen koplan vetäjänä 2017. Kolmen kopla osoittautui erityisesti tällä neuvottelukierroksella hyödylliseksi tiedonvaihtoelimeksi johtuen työnantajan voimakkaasta koordinoinnista. Liittojen yhteistyö toimi hyvin.

Osallistuimme Porin Suomi Areenalla luovien alojen liittojen paneelikeskusteluun mm. tekijänoikeusjärjestöjen, Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton sekä Suomen Freelancer-journalistien kanssa.

Palvelujohtaja Simon Huldén ja koulutuspäällikkö Nina Porra osallistuivat Opetushallituksen koordinoiman, osaamistarpeita ennakoivan Koulutus, kulttuuri ja viestintä -ryhmän kokouksiin. Ennakointiryhmän toimikausi on 2017–2020, ja se ottaa kantaa toimialojensa laadullisiin ja määrällisiin koulutustarpeisiin. Suhtaudumme kriittisesti viestintäalan koulutuksen ylitarjontaan, erityisesti toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Saimme vaikuttamistyöhön uutta voimaa, kun liiton hallituksen jäsen Sari Korpela-Välisaari valittiin joulukuussa jäseneksi Opetushallituksen koordinoimaan media-alan työelämätoimikuntaan. Vaikutamme koulutukseen myös Toimittajakoulutuksen neuvottelukunnassa, jossa ovat mukana kaikki journalismikoulutusta tarjoavat yliopistot ja ammattikorkeakoulut. Koulutuspäällikkö kuuluu neuvottelukunnan työtä ohjaavaan työvaliokuntaan.

Lausunnot

Lausunto liikesalaisuuslaista (28.11.2017)

Lausunto suomalaisista ilmaisunvapautta edistävästä käytännöistä (28.11.2017)

Lausunto tiedonhallinnan lainsäädännön kehittämislinjauksista (30.10.2017)

Lausunto työttömyysturvalain muuttamisesta (23.10.2017)

Lausunto media-alan perustutkinnon, kuvallisen ilmaisun osaamisalan perusteluonnoksesta (19.10.2017)

Lausunto Yleisradion strategiasta (20.9.2017)

Lausunto työaikalain muuttamisesta (1.9.2017)

Lausunto yleisen edun kanavien tukemisesta (21.8.2017)

Lausunto työttömyysturvalain muuttamisesta (9.6.2017)

Lausunto sotilastiedustelua koskevasta lainsäädännöstä (8.6.2017)

Lausunto siviilitiedustelua koskevasta lainsäädännöstä (8.6.2017)

Lausunto mietinnöstä "Tiedustelutoiminnan valvonta" (8.6.2017)

Lausunto hallitukselle: Budjetissa on varauduttava sähköisten julkaisujen alennettuun arvonlisäveroon (19.4.2017)

Lausunto esitykseen yleisradiolain muuttamiseksi (29.3.2017)

Lausuma kaupallisen tv:n uutistoiminnan rahoitusta ja tulevaisuutta arvioivalle työryhmälle (13.2.2017)

Lausunto tietosuoja-asetuksen 85 artiklan perusteella säädettävistä poikkeuksista (9.2.2017)

SJL:n kirjelmä oikeus- ja työministeri Jari Lindströmille (30.1.2017)

SJL:n lausunto oikeusministeriölle perustuslain muutosmietinnöstä (20.1.2017)

3. Sananvapaus ja journalismin etiikka

Sananvapaus- ja journalismikeskustelu ei osoittanut laantumisen merkkejä vuonna 2017.

Kotimainen sananvapausvuosi alkoi Yle-gaten merkeissä, jatkui putoamisella ykkössijalta kansainvälisessä lehdistönvapausvertailussa ja päättyi HS:n toimittajan kotiin tehtyyn kotietsintään.

Yle-gate oli alkanut jo talvella 2016–2017, kun julkisuudessa oli noussut esiin väitteitä, joiden mukaan Yleisradion uutis- ja ajankohtaistoiminnan johto olisi taipunut pääministerin painostukseen. Julkisen sanan neuvosto antoi maaliskuussa Yleisradiolle langettavan journalistisen päätösvallan luovuttamisesta toimituksen ulkopuolelle ja painostukseen taipumisesta. Toukokuussa Yle julkisti professori Olli Mäenpään raportin, jonka mukaan yhtiön ulkoista riippumattomuutta on vahvistettava. Kohu päättyi vastaavan päätoimittajan Atte Jääskeläisen eroamiseen.

Huomiota kiinnitti myös, kuinka puolustusministeri Jussi Niinistö syytti tammi-helmikuun vaihteessa valeutiseksi Yleisradion totuudenmukaista uutista puolustusvoimien kaksoiskansalaisia koskevista säännöistä.

Joulukuussa Helsingin Sanomat julkaisi laajan artikkelin puolustusvoimien viestikokeskuksesta. Artikkeleihin liittyen poliisi teki kotietsinnän HS:n toimittajan kotiin ja takavarikoim. tietokoneen ja puhelimia. Puolustusvoimien tutkintapyynnön jälkeen keskusrikospoliisi aloitti esitutkinnan epäillyistä turvallisuussalaisuuden paljastamisesta ja virkasalaisuuden rikkomisesta.

Keväällä Rautatien torin ja joulukuussa itsenäisyyspäivän mielenosoituksissa esiintyneet valetoimittajat herättivät huolta epäluottamuksen lisääntymisestä myös vastuullista journalismia kohtaan.

Ammattietiikan vaaliminen sekä alan arvostuksen ylläpitäminen ja edistäminen nousivatkin voimakkaasti esille syksyn järjestökuvatutkimuksessa.

Teema oli esillä vuoden mittaan kaikkialla missä liiton edustajat liikkuvat. Suomalaisesta sananvapaudesta on pidettävä kiinni, kirjoitti liiton puheenjohtaja Hanne Aho Helsingin Sanomissa 2. helmikuuta. Järjestimme keskustelutilaisuuksia valeutiset-ilmioistä, hybridivaikuttamisesta ja disinformaatiosta sekä pohdimme omia keinojamme journalismin uskottavuuden lisäämiseksi.

Olimme näkyvästi esillä kevään keskustelussa luottamuksen palauttamiseksi Yleisradion journalismiin ja työrauhan saamiseksi sen tekemiseen. Syksyn strategiakeskustelussa

korostimme, että hallintoneuvoston valtuudet Ylen strategiasta päättämiseen eivät saa koskea journalistista sisältöä.

Osallistuimme Maailman lehdistönvapauden päivän suomalaisen päätapahtuman järjestämiseen 3.5.2017 Helsingissä Päivälehdessä museossa teemalla ”Postfaktuaalisia totuuksia ja vaihtoehtoisia faktoja: Uudet haasteet monien totuuksien maailmassa”. Hanne Aho osallistui tilaisuuden paneeliin.

Kesän SuomiAreena-tapahtumassa pidimme esillä journalismin merkitystä demokratialle sekä ammattijournalismin ja sosiaalisen median vastuuta. Joulukuussa vetosimme kulttuuri- ja mielipidelehtien tukitason puolesta.

Journalistiliiton puheenjohtaja Hanne Aho toimi myös JSN:n kannatusyhdistyksen puheenjohtajana. JSN:n uudeksi journalistijäseneksi valittiin kaudelle 2018–2020 Hannele Peltonen varajäsenenään Kaisa Ylhäinen.

Koulutuspäällikkö Nina Porra osallistui Julkisen sanan neuvoston 50-vuotishankkeita valmistelevalle työryhmän toimintaan. Työryhmä laittoi vireille juhluvuonna 2018 toteutettavan Vastuullista journalismia -yleisökampanjan.

4. Tekijänoikeudet

Euroopan komission ehdotus DSM-direktiiviksi (direktiivi tekijänoikeudesta digitaalisilla sisämarkkinoilla) oli EU:ssa käsiteltävänä koko toimintavuoden. Journalistiliiton kannalta ehdotuksen keskeisimmät muutosehdotukset liittyvät kustantajien lähioikeuteen, teosten käyttämisen läpinäkyvyyttä ja tekijöiden kohtuullista korvausta koskeviin ehdotuksiin sekä opetuskäyttöä koskeviin poikkeuksiin. Osallistuimme aktiivisesti Euroopan Journalistiliiton EFJ:n tekijänoikeusasiantuntijaryhmän työhön journalistien etujen valvomiseksi lainsäädäntöprosessissa. Kävimme asiasta keskustelua myös lähioikeutta puolustavan Medialiiton sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön asiasta vastaavan virkamiehen kanssa. Työ jäi kesken, koska direktiiviä ei vielä säädetty.

Kopioston ja Tuotoksen välinen erimielisyys televisio-ohjelmien verkkotallennuspalveluista kerättyjen tekijänoikeuskorvausten jaosta oli yhä ratkaisematta. Vuoden lopussa tuotantoyhtiöt vaativat Journalistiliiton ja muiden Kopioston jäsenjärjestöjen jäseniltä, että he työnsaannin edellytyksenä peruuttaisivat Kopioston kanssa tekemänsä tekijänoikeus-sopimuksen. Neuvoimme jäseniämme näihin erimielisyyksiin liittyvissä ongelmatilanteissa sekä pyrimme Kopioston jäsenjärjestönä vaikuttamaan siihen, että sovinto kiistoihin saavutettaisiin.

Yhteistyössä Kopioston kanssa ryhdyimme uudistamaan Journalistiliiton ja Kopioston välisiä yhteistyösopimuksia sekä jäsentemme tekemiä tekijänoikeussopimuksia että valvonta-valtakirjoja huhtikuussa voimaan tulleen yhteistoimintalain edellyttämällä tavalla.

Annoimme toimintavuoden aikana runsaasti neuvontaa tekijänoikeuteen liittyvissä kysymyksissä.

Osallistuimme Kopioston toimintaan kaikilla sen tasoilla. Kopioston hallituksessa istui toimittaja Anna-Liisa Haavikko, valokopiojaostossa edunvalvontajohtaja Petri Savolainen ja av-jaostossa lakimies Sanna Nikula. Tämän lisäksi useita eri luottamushenkilöitämme istui Kopioston hallituksen nimeämässä työryhmissä. Marraskuussa Kopioston puheenjohtajaksi jatkokaudelle valittiin freelancetoimittaja Heikki Jokinen.

5. Järjestötoiminta

Mediakunta

Liiton perustama osuuskunta Mediakunta aloitti toimintansa 9.1. toiminnanjohtaja Maiju Mitrusen johdolla. Jäsenmäärätavoite (75) ylitettiin reippaasti. Vuoden lopussa Mediakuntaan oli liittynyt 172 jäsentä. Mediakunnan jäsenten eli työntekijöiden laskuttamat juttupalkkiot sen sijaan olivat odotettua alhaisemmat. Liikevaihto kohosi ensimmäisen toimintavuoden aikana yli 888 000 euroon, josta Mediakunnalle jäävä hallintokorvausten tuotto oli noin 75 000 euroa. Tästä maksettiin mm. henkilöstökuluja, intran kehittämiskuluja, tilitoimistopalveluja ja vuosikokouskuluja. Vuoden 2017 tulos oli 972 euroa plussalla.

Vuonna 2017 Mediakunta nosti liiton myöntämää pääomalainaa 75 000 euroa. Lainan takaisinmaksu on tarkoitus aloittaa kesällä 2018.

Mediakunta tarjosi vuoden aikana työtilaisuuksia työntekijöilleen, järjesti jäsentapaamisia ja koulutuksia, opasti sopimusten teossa sekä tarjosi laskutus- ja kirjanpitolpalveluita.

Mediakunta on menestystarina, joka on herättänyt kiinnostusta ulkomaita myöten. Sen toteuttaminen on osoitus Journalistiliiton kyvystä toteuttaa jäsentensä toiveita, raikastaa ay-liikkeen toimintatapoja ja innovoida uutta. Osoituksena Mediakunnan urauurtavasta toiminnasta Google Digital News Initiative myönsi sille joulukuussa 50 000 euron rahoituksen, jonka avulla kehitetään osuuskunnan verkkotyökaluja, markkinointia ja laskutusjärjestelmää.

Työelämä

Työelämävaliokunta teetti palkkakartoituskyselyn pääluottamusmiehille. Tasa-arvolaki edellyttää, että yli 30 työntekijää työllistävillä työpaikoilla selvitetään palkkaeroja ja niiden syitä. Kyselyn vastausprosentti oli huono. Vähäisten vastausten perusteella vaikutti kuitenkin siltä, että vaikka palkkakartoituskysely oli tehty suurimmalla osalla työpaikoista, niin se oli tehty harvemmin kuin laki vaatii.

Työelämävaliokunta siirsi työaikakampanjan suunnittelun toimintavuodelle 2018. Työelämävaliokunnan sihteeri Tytti Oras osallistui Työturvallisuuskeskuksen graafisen alan työalatoimikunnan toimintaan.

Yhteistyössä Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto MTLH ry:n kanssa Journalistiliitto järjesti journalisteille suunnatut Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (ent. RAY) tukemat hyvinvointi- ja perhelomat.

Opiskelijayhteistyö

Journalistiliiton koulutusvaliokunnan alaisuudessa toimiva opiskelijayhteistyöryhmä (OPYTR) muodostui 8–9 opiskelijälähteilästä. Alkuvuodesta lähettiläitä oli yhdeksän. Metropolian lähettilään jättäytyttyä pois tehtävästään yhteistyöryhmä päätti olla toistaiseksi valitsematta tehtävään uutta lähettilästä. Syynä tähän oli Metropolian opettajien oma-aloitteisuus ja aktiivisuus: yhteistyö oppilaitoksen kanssa sujui ilman lähettilästäkin.

Ryhmän puheenjohtajana toimi kertomusvuonna Oulun ammattikorkeakoulun opiskelija Salla Simonaho ja sihteerinä SJL:n tiedottaja Jaakko Kilpeläinen. Ryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa, järjesti e-kokouksia ja kommunikoi muun muassa omassa Facebook-ryhmässään.

Opiskelijälähteilään tehtäviin kuuluu toimia yhdyshenkilönä Journalistiliiton ja oman oppilaitoksensa välillä sekä järjestää vuoden aikana vähintään yksi liittoa ja muita kiinnostavia aiheita esittelevä infotilaisuus opiskelijoille. Lähes kaikki lähettiläät hoitivat heille kuuluvat tehtävät.

OPYTR:n tehtäviin kuuluu myös Journalistiliiton vuosittaisen, kaksipäiväisen opiskelijaseminaarin järjestäminen. Seminaari pidettiin marraskuussa Helsingissä.

Vuoden viimeisenä päivänä meillä oli 788 opiskelijajäsentä, 36 enemmän kuin vuotta aiemmin. Opiskelijajäsenten määrä on ollut loivassa ja tasaisessa nousussa viimeiset neljä vuotta. Kertomusvuonna saimme 260 uutta opiskelijajäsentä, 32 enemmän kuin edellisvuonna.

Koulutus

Laajensimme verkkokoulutusten tarjontaa, jotta koulutukset tavoittaisivat jäsenkuntaa mahdollisimman kattavasti. Webinaareja toteutimme muiden muassa some-analytiikkaan erikoistuneen EzyInsightin sekä Googlen kanssa. Googlen työkaluja esittelevän live-webinaarin välitimme myös paikallisyhdistyksille, jotka kutsuivat jäseniään katsomaan koulutusta "kisakatsomoihin". Jatkamme kisakatsomoiden järjestämistä yhdessä paikallisyhdistysten kanssa myös tulevaisuudessa.

Tarjosimme maksutonta uravalmennusta uudella mallilla, joka ei sytyttänyt jäseniä edellisvuoden tapaan. Uusi malli edellytti jäseniltä aikaisempaa enemmän omaa työskentelyä. Valmennukseen osallistuneet jäsenet antoivat siitä kuitenkin vielä parempaa palautetta kuin vuonna 2016. Valmennuksen toteutimme yhdessä UP Partners -valmennusyrityksen kanssa.

Järjestimme kaikille jäsenille tarkoitettuja koulutuksia muun muassa brändin rakentamisesta, digitalisaatiosta, juttujen ideoinnista, journalismin etiikasta, tiedejournalismista ja sovittelujournalismista. Yhteistyökumppaneitamme olivat Helsingin ja Tampereen yliopistot, Suomen Tiedetoimittajain liitto ja Terveysjournalistit ry. Freelancereiden liittoseminaarin järjestämisen asemesta tuimme taloudellisesti Suomen freelancer-journalistien ja freelance-ammattiosaston toteuttamaa Pohjoismaista freelance-seminaria. Opiskelijaseminaariimme osallistui vuonna 2017 myös liiton opettajajäseniä.

Medialiiton kanssa järjestetty perinteinen Päällikköpäivä jouduttiin perumaan vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Päivän aikana oli tarkoitus mieltä toimitusten täydennyskoulutus-tarpeita yhdessä journalistiikan alan korkeakoulujen ja yritysten kanssa. Teema on edelleen ajankohtainen, ja jatkamme sen käsittelyä yhdessä koulujen, yritysten ja Medialiiton kanssa.

Tarjosimme ay-koulutuksena peruskursseja ja yhteen aiheeseen keskittyneitä teemakoulutuksia. Teemakoulutusten yhteydessä tarjolla oli myös työnhajausta.

Liiton asiamiehet toimivat kouluttajina liiton jäsentilaisuuksissa, muissa järjestöissä, valtionhallinnon piirissä sekä korkeakouluissa. Kohtasimme jäseniä pääkaupunkiseudun lisäksi muun muassa Hämeenlinnassa, Heinävedellä, Jyväskylässä, Turussa, Tampereella ja Oulussa.

Koulutustilaisuudet 2017

Liiton omat kurssit (palkalliset ay-kurssit <i>kursiivilla</i>)			
<i>Tiedot ja neuvottelutaidot I (Im ja tsv) yhteinen orientaatiokurssi</i>	11.–12.1.	10	Inkalan Kartano, Hämeenlinna
Matkat ja verotus/Elokuva- ja tv-tes-koulutus	25.1.	6	Palta, Helsinki
<i>Tiedot ja neuvottelutaidot II</i>	25.–26.1.	15	Inkalan Kartano, Hämeenlinna
TEEMA: Neuvotteleminen työpaikalla	7.2.	15	Tekniskan Salit Helsinki
Matkat ja verotus/Elokuva- ja tv-tes-koulutus	25.1.	6	Palta, Helsinki
Uravalmennuswebinaari	8.3.		

TEEMA: Työaika ja lomat	23.3.	8	Scandic Oulu, Oulu
Yhdistyspäivät	28.–29.3.	22	Hotelli Presidentti, Helsinki
Webinar on Data Analytics and Social Media	4.4.		
Sanan valta III	5.4.	32	Tieteiden talo Helsinki
Uravalmennuswebinaari	16.4.		
TEEMA: Yritystalous ja yt-neuvottelu	25.4.	13	Tekniskan Salit, Helsinki
Yhtyneet-sopimuksen peruskurssi	8.5.	9	SJL toimisto, Helsinki
Take Advantage of Google	16.5.	65	Marina Congress Center, Helsinki +webinaari
Take Advantage of Google	17.5.	80	Kalastajatorppa, Helsinki
Hyvän vai pahan jäljillä	25.–26.5.	20	Valamon luostari, Heinävesi
Konserniseminaari	1.–3.9.	24	Tallinna, Viro
Uravalmennuswebinaari	13.9.		
Transition from Print to Digital – The New York Times Way	18.9.	23	SJL toimisto, Helsinki
TEEMA: Työsuhteen päättäminen	19.9.	16	Tekniskan Salit, Helsinki
Tv-tuotantojen työtavat -keskustelutilaisuus	20.9.	10	SJL toimisto, Helsinki
Totta ja tarua biotieteistä	25.9.	51	Helsingin yliopisto ja Suomen molekyyllilääketieteen instituutti, Helsinki
Sihteeripäivä	3.10.	13	Tekniskan salit, Helsinki
P. Sainath and People's Archive of Rural India	5.10.	35	Päivälehdien museo, Helsinki
Uravalmennuswebinaari	11.10.		
Miten terrorismista pitäisi uutisoida?	24.10.	60	Päivälehdien museo, Helsinki
Luottamushenkilökonferenssi	26.10.	22	Tekniskan Salit, Helsinki
Vinkit tietokirjailijan uralle	1.11.	22	SJL toimisto, Helsinki
Opiskelija- ja opettajaseminaari	3.–4.11.	57	Hotel Arthur, Helsinki
Luottamushenkilöpäivät	7.–8.11.	55	Tallinna, Viro
Förbundets svenska seminarium	10.–11.11.	28	Hotel Arthur, Helsinki
Sovittelujournalismin käsikirjan julkaisu	21.11.	25	SJL toimisto, Helsinki
Bling – brändi kirkkaaksi	29.11.	65	Pääposti, Helsinki
Tutkijadeittailua Tähtitorninmäellä	13.12.	20	Helsingin observatorio
RTTL:n tukihenkilö- ja kuusikkoseminaari	5.5.	50	Vanha ylioppilastalo, Helsingissä.
RTTL:n tukihenkilö- ja kuusikkoseminaari	6.–7.10.	55	Scandic City, Tampere

Muiden liittojen kanssa järjestetyt kurssit			
Yrittäjäpolkuja, yrittäjätarinoita STTK Yrittäjät-SJL	22.4.	7	Ostrobotnia, Helsinki
Työsuojelupäivä Medialiitto-SJL	27.4.	12	Radisson Blu Seaside Helsinki

Journalistiliiton historiahanke

Journalistiliiton historiahankkeen toisen osan (1967–2006) käsikirjoitus valmistui vuoden lopussa. Työtä ohjannut historiatoimikunta kokoontui seitsemän kertaa. Toimikuntaan ovat kuuluneet Pekka Laine (puheenjohtaja), Markku Lappalainen (sihteeri), Veli-Pekka Leppänen, Antti Manninen, Pirjo Munck ja Arto Nieminen. Kokouksiin osallistuivat myös teoksen kirjoittajat FT Pirkko Leino-Kaukiainen ja VTT Leena Riska-Campbell.

6. Kansainvälinen toiminta

Sananvapauden heikkeneminen ja vihapuheen voimistuminen edelleen myös Euroopassa sävytti toimintavuottamme 2017. Donald Trumpin astuminen presidentin virkaan USA:ssa vahvisti ilmiötä. Järjestimme keskustelutilaisuuksia valeuutiset-ilmiöstä, hybrdivaikuttamisesta sekä disinformaatiosta ja pohdimme omia keinojamme journalismin uskottavuuden lisäämiseksi.

Suomi putosi kansainvälisen Toimittajat ilman rajoja -järjestön lehdistönvapausindeksin ykköstilalta kolmanneksi Norjan ja Ruotsin taakse. Suomen sananvapaustilanne ja toimintamme vihapuhetta vastaan kiinnosti myös ulkomaisia toimittajia, annoimme lukuisia haastatteluja Norjasta Japaniin, Vietnamista Montenegroon. Ulkoministeriön kautta annoimme Euroopan Neuvostolle lausunnon suomalaisen sananvapauden parhaista käytännöistä.

Pohjoismaisten liittojen NJF:n puheenjohtajuus siirtyi syksyllä Suomeen ja NJF:n puheenjohtajaksi valittiin Hanne Aho, varapuheenjohtajaksi Heikki Jokinen ja pääsihteeriksi Juha Rekola. NJF:n työssä korostimme arkisen edunvalvonnan pohjoismaista koordinoitua, viestintäpoliittisen ja ammattieettisen keskustelun seurantaa, järjestöjen kehitystyötä sekä yhteistyön koordinoitua kansainvälisissä järjestöissä. Pohjoismainen freelance-seminaari kokosi 187 osallistujaa Suomenlinnaan 15.–16.9.

Euroopan journalistiliiton EFJ:n toiminta on aktiivista ja taloustilanne hieman kohentunut. EFJ:n vuosikokoukseen Bukarestissa 18.–19.5. osallistuivat Heikki Jokinen ja Juha Rekola. Rekola toimii EFJ:n talouskomission jäsenenä. EFJ:n radio- ja tv-toiminnan asiantuntijaryhmä Bregin puheenjohtajana toimi toimittaja Susanna Sjöstedt ja liiton lakimies Sanna Nikula toimi EFJ:n tekijänoikeustyöryhmän Aregin jäsenenä. Toimittajat Linus Atarah ja Susanna Sjöstedt osallistuivat EFJ:n Media against hate -projektin seminaareihin Zagrebissa ja Roomassa. Sjöstedt oli puhujana Yle-gaten kokemuksista myös EFJ:n Toimituksellinen riippumattomuus -seminaarissa Brysselissä elokuussa. Heikki Jokinen oli panelistina pohjoismaisen journalistikeskuksen fake news -konferenssissa Kööpenhaminassa syyskuussa. EFJ:n puheenjohtaja, tanskalainen Mogens Blicher Bjerregård palkittiin Suomen Journalistiliiton ansiomerkillä syysvaltuustossa joulukuussa.

Lokakuussa lobbasimme menestyksellisesti Euroopan parlamenttia hyväksymään tärkeän raportin pilliinpuhaltajien eli väärinkäytösten paljastajien suojelemisesta. Suomalaisista europarlamentaarikoista yhdeksän äänesti suojelun puolesta, kaksi tyhjää ja kaksi oli poissa.

Kansainvälisen journalistiliiton IFJ:n uudistusprosessi ei edennyt tulevaisuuskomissiossa. Monessa länsimaisessa liitossa on tämän seurauksena näkyvissä turhautumista, joka näkyy myös jäsenmaksumotivaation heikentymisenä ja siten IFJ:n taloudessa. IFJ:n talousasioita käsittelevään vuosikokoukseen Moskovassa osallistui kansainvälinen asiamies Juha Rekola.

Hanne Aho oli puhujana kansainvälisen lehdistönvapauden päivän seminaarissa 3.5. Päivälehdien museossa. Juha Rekola osallistui päivän kansainväliseen päätapahtumaan Jakartassa.

Kiristynyt maahanmuuttopolitiikka näkyi vuoden aikana myös Journalistiliiton toimintakentässä, kun useilta erityisesti Afganistanista, Irakista ja Somaliasta tulleilta journalisteilta oli ristiriitaisesti perustellen evätty turvapaikka ja tehty karkotuspäätös. Liiton asiamies auttoi vuoden 2017 aikana 14:ää turvapaikanhakijajournalistia valitusten teossa ja kirjoitti lausuntoja niiden tueksi.

Lähialueiden liittojen kanssa teimme yhteistyötä kautta vuoden. Kansainvälinen asiamies vieraili Moskovassa ja Pietarissa helmikuussa ja kansainvälinen valiokunta teki hyödyllisen tutustumismatkan Pietariin 11.–12.4. Pietarilainen opiskelijaryhmä vieraili liiton toimistolla helmikuussa. Viron liiton kanssa järjestimme syyskuussa Tallinnassa tilaisuuden, jossa Ylen pääluottamusmies Jyrki Saarikoski kertoi tilanteesta Yle-gaten jälkeen. Barents Press järjesti vuosikokousseminaarinsa Arkangelissa Venäjällä huhtikuun lopussa, liittoa edusti Hanne Aho ja kansainvälistä valiokuntaa Anneli Salmivaara, Susanna Sjöstedt, Sari Pelttari-Heikka ja Outi Salovaara.

Viestintä ja kehitys -säätiö osoitti selvinneensä ulkoministeriön määrärahalleikkauksista hyvin. Vikes sai Ulkoministeriön tukea jatkaa hankkeita Somaliassa, Myanmarissa, Keski-Amerikassa ja Nepalissa. Lisäksi Vikes sai EU:lta tukea hankkeilleen Somaliassa ja Suomessa. Vikes ja Kansanvalistusseura julkaisivat yhdessä Haaga-Helien ammattikorkeakoulun kanssa oppaan toimittajille kehityskysymysten käsittelystä.

7. Journalisti–Journalisten

Journalisti ilmestyi 15 kertaa, painetun lehden kokonaissivumäärä oli 520. Lehden painos oli keskimäärin 11 800 kappaletta. Eläkeläistilausten määrä oli vuoden lopussa 429.

Journalistin toimitus on julkaissut verkkolehdestä painetun lehden sisällön ja siihen liittyviä lisäaineistoja sekä alan uutisia ja erillisiä artikkeleita. Vierailijoiden määrää kuvastavia sivunkatseluja oli 309 380. Eniten katseluja (6359) keräsi freelancevalokuvaajien palkkioiden romahdusta kuvannut Manu Haapalaisen juttu ”Hintaromahdus”. Se ilmestyi Journalistissa 10/2017, joka oli Journalistin verkkolehden luetuin numero: kolmen viikon kuluessa sivunkatseluja kertyi 38 129.

Toimitus jakoi sosiaalisen median kanavissaan aktiivisesti lehden omaa sisältöä, liiton viestejä ja kiinnostavia alan uutisia. Lehdellä oli vuodenvaihteessa 2 424 Facebook- ja 2 408 Twitter-seuraajaa.

Liiton järjestökuvatutkimuksessa 76 prosenttia vastanneista ilmoitti olevansa erittäin tai melko tyytyväisiä Journalistiin. Kahdelle kolmesta lehti on tärkein tietolähde liiton asioissa. Tutkimuksen mukaan Journalistin verkkolehti tavoittaa vain osan potentiaalisista lukijoistaan, liiton jäsenistä: 30 prosenttia vastaajista ei lue lainkaan verkkolehteä, 20 prosenttia lukee sitä kuukausittain, loput harvemmin. Lehden sosiaalisen median kanavista Facebookia seuraa joka viides ja Twitteriä kahdeksan prosenttia tutkimuksen vastaajista.

Journalistin sisällössä hallitsevia aiheita olivat journalismi, journalistinen työ ja lehden yleisön muiden ammattialojen asiat sekä sananvapaus, ammattietiikka ja media-alan ilmiöt.

Lehti käsitteli alkuvuodesta näkyvästi Yleisradion uutis- ja ajankohtaistoiminnan vastaavan päätoimittajan eroon johtaneita tapahtumia. Lehden keväällä tekemä tutkimus Journalistiliiton jäsenten kokemasta painostuksesta sai laajaa julkisuutta tiedotusvälineissä. Tutkimuksessa yhteistyökumppanina oli Tampereen yliopisto, tutkijana Ilmari Hiltunen.

Loppuvuoden keskeisiä aiheita olivat muun muassa liiton tes-neuvottelut ja seksuaalista häirintää käsittelevä #metoo-kampanja. Siihen liittyen lehti teki oman, koko liiton jäsenistön kattavan kyselyn. Vuoden lopulla lehti käsitteli Helsingin Sanomien uutisen synnyttämää pohdintaa sotilaallisesta tiedustelusta ja salaisen lähdeaineiston käytöstä uutistyössä. Aihe liittyi elimellisesti eduskunnan käsittelyyn tulleeseen tiedustelulakipakettiin.

8. Viestintä

Pääasialliset viestintäkanavamme Journalisti-lehden lisäksi olivat journalistiliitto.fi-sivut, sähköpostitse lähetetyt jäsenkirjeet sekä sosiaalinen media. Näiden lisäksi saimme näkyvyyttä tiedotusvälineissä ympäri maan.

Verkkosivuston päivittäinen kävijämäärä vaihteli noin sadan ja 2 500:n välillä riippuen kulloisistakin uutisaiheista. Journalistiliitto.fi-sivustolla käytiin 378 778 kertaa vuonna 2017 eli noin 26 000 kertaa enemmän kuin vuonna 2016. Katsotuin sivu vuonna 2017 oli sivuston etusivu (n. 16 prosenttia kaikista katselukerroista) ja toiseksi katsotuin liiton toimiston yhteystietosivu (4 prosenttia katselukerroista). Sivuston suosituimpia aihepiirejä olivat lisäksi muun muassa työehtosopimukset ja palkkataulukot, uutiset, liiton lomapaikat, sananvapaus, pressikortti, vakuutukset ja muut jäsenedut. Luetuimmat uutiset liittyivät Helsingin Sanomien sotilastiedustelujuttuun, valetoimittajiin ja Helsingin Rautatien mielenosoituksiin. Kävijöitä kiinnostivat myös syksyn työehtosopimusneuvottelut ja Yleisradion johtamisongelmat.

Julkaisimme visuaalisesti ja rakenteellisesti uudistetut journalistiliitto.fi-sivustot 9. tammikuuta.

Sähköinen, 2–4 kertaa kuukaudessa toimitettava jäsenkirje on ollut Journalistin ohella tehokkain tapa tavoittaa liiton jäsenet. Alkuvuodesta luovuimme erikseen tilattavasta uutiskirjeestä; tästä eteenpäin jäsenkirje on tavoittanut kaikki liiton jäsenet, joiden sähköpostiosoite on tiedossamme ja jotka eivät ole erikseen kieltäneet sähköpostin lähettämistä.

Facebook- ja Twitter-tileillämme oli vuodenvaihteessa yhteensä yli 9 500 seuraajaa. Nousua edellisvuodesta oli noin 1 500 seuraajan verran. Somejulkaisujen saamat näyttökerrat vaihtelivat parista sadasta yli kymmeneen tuhanteen. Tykkäyksiä, uudelleenjakoja, kommentteja ja muita reaktioita oli suosituimmilla julkaisuilla toista sataa. Eniten reaktioita saivat päivitykset, jotka liittyivät kevään Yle-kohuun sekä Suomen sijoituksen putoamiseen kansainvälisessä lehdistönvapausvertailussa.

Julkaisimme myös useita maksettuja Facebook-mainoksia. Ne mainostivat liiton koulutuksia, jäsenetuja sekä kuukausittaisia jäsentemme esittelyjuttuja. Kukin mainos tavoitti noin 10 000–20 000 sosiaalisen median käyttäjää.

Mediaseurantapalvelujen mukaan Suomen journalistisissa verkkojulkaisuissa oli vuoden aikana 498 juttua, joissa Suomen Journalistiliitto mainittiin. Määrä on hieman korkeampi kuin edellisen vuoden seurannassa, mutta kesällä tapahtuneesta palveluntarjoajan vaihtumisesta johtuen luku ei ole täysin vertailukelpoinen. Seurantatyökalu löysi lisäksi 177 painetun lehden sivua, joilla Journalistiliitto on mainittu. Radion ja television mainintoja seurannasta ei näe.

Tarkasteluvuonna saimme medianäkyvyyttä erityisen paljon Yleisradiota käsittelevissä uutisissa. Laajasti uutisoituja aiheita olivat Yleisradion irtisanomiset, puolustusministerin Yle-kritiikki, yhtiön johtamisongelmat, hallinto-oikeuden professori Olli Mäenpään tekemä Yle-

selvitys ja päätoimittaja Atte Jääskeläisen lähtö. Yleisradio ja SJL olivat esillä myös kymmenissä uutisissa, jotka käsittelivät Suomen sijoituksen putoamista kansainvälisessä lehdistönvapausvertailussa. Muita uutisaiheita, joiden siivellä saimme suhteellisen paljon medianäkyvyyttä, olivat toimittajien poliisille tekemän tietopyynnön korkea hinta, mielenosoituksissa toimittajina esiintyneet maahanmuuttokriitikot, toimittajien hylätyt akkreditointipyynnöt perussuomalaisten puoluekokoukseen, suomalaistoimittajan Turkissa saama tuomio, Journalistin kysely seksuaalisesta häirinnästä, Helsingin Sanomien sotilastiedustelujutusta alkanut kohu sekä syksyn työehtosopimusneuvottelut.

Syksyn järjestökuvatutkimuksen mukaan jäsenet pitävät tärkeimpinä viestintäkanavina Journalistia, sähköistä jäsenkirjettä ja verkkosivuja. Vähemmän tärkeinä kanavina pidettiin Journalistiliiton Facebook-sivua, jota seuraa 28 prosenttia tutkimukseen vastanneista, ja Twitter-tiliä, jota seuraa 10 prosenttia. Näiden lisäksi tietoa saadaan liiton kokouksista ja tilaisuuksista sekä Journalistin verkkolehdestä.

9. Journalistiliiton henkilöstö

Liiton päätoiminen puheenjohtaja oli Hanne Aho, edunvalvontajohtaja oli Petri Savolainen, talous- ja hallintojohtaja oli Helena Visti ja palvelujohtaja oli Simon Huldén. Journalistin päätoimittaja oli Markku Lappalainen.

Johdon sekä valtuuston ja hallituksen assistentti oli Kira Närhi.

Edunvalvontayksikössä lakimiehinä olivat Sanna Nikula, Tytti Oras, Maija Raninen ja Jussi Salokangas 30.4. asti sekä työehtoasiamiehinä Terhi Tarvainen ja Hannu Hallamaa 29.5. alkaen. Työehtoneuvotteluiden aikana ruuhka-apuna työehtoneuvojana oli Tuomas Aalto. Kansainvälisen asiamiehen Juha Rekolan vastuulla olivat viestintäpolitiikka, eettiset kysymykset ja kansainväliset asiat.

Palveluyksikössä koulutuspäällikkönä oli Nina Porra, koulutusassistenttina Päivi Isoniemi sekä jäsenasian hoitajina Arja Katila ja Tea Sahlberg.

Talous- ja hallintoyksikössä oli talousassistenttina Annamari Schildt ja toimistoassistenttina Mari Metsikkö.

Journalistissa toimitussihteerinä oli Manu Marttinen, toimittajina Nina Erho sekä Marja Honkonen ja määräaikaisena ulkoasutoimittajana Kai Widell, koko vuoden vapaalla olleen Heli Saarelan sijaisena.

Tiedottajana oli Jaakko Kilpeläinen, jonka vastuulla oli liiton viestintä.

Joulukuun lopussa Journalistiliitossa työskenteli yhteensä 23 henkilöä.

Yt-neuvottelukuntaan kuuluivat Jussi Salokangas (sihteerinä 3.4. asti), Terhi Tarvainen (sihteerinä 1.5. alkaen), Petri Savolainen (puheenjohtaja), Hanne Aho, Nina Erho, Tea Sahlberg ja Helena Visti.

10. Valtuusto

Valtuuston puheenjohtajana toimi Tapio Räihä RTTL, I varapuheenjohtajana Tuike Alitalo TSY ja II varapuheenjohtajana Lauri Lähteenmäki HSJ.

Valtuuston kokoonpano vuonna 2017 oli seuraava:

Etelä-Pohjanmaa (2)	Dahl Viveca, Laurila Anne
Etelä-Suomi (1)	Koskinen Teppo
HSJ (24)	Ahola Suvi, Ala-Prinkkilä Mervi, Alén Johan, Bjon Sylvia, Hankivaara Jarmo, Karhula Anna-Liisa, Kauppila Kaisa, Korhonen Marko, Kukkonen Sarri, Laine Lauri, Lamminen Katja, Lankinen Jussi, Lappalainen Tuomo, Leskinen JR, Lundén Kimmo, Lähteenmäki Lauri, Mellanen Satu, Ojala Ilja, Rakkolainen Mari, Räikkä Jyrki, Sihvo Tomi, Turunen Vesa, Varmavuori Marjaana, Waris Olli
Häme-Uusimaa (1)	Hinkkanen Erja
Itä-Suomi (1)	Mansikka Tiina 2.11. alkaen, Salovaara Outi 18.5. asti
Keski-Pohjanmaa (1)	Lehtinen Tapio
Keski-Suomi (2)	Kovanen Tarja, Mertaniemi Harri
Savo-Kainuu (2)	Hyvärinen Antti, Manninen Kari
Kymenlaakso (1)	Tynninen Petra
Pohjois-Karjala (1)	Kauhanen Hannu
Pohjois-Suomi (3)	Pelttari-Heikka Sari, Pikkarainen Aleksanteri, Verronen Hannu
Satakunta (1)	Anttila Maarit 8.3. alkaen, Varjonen Jukkapekka 8.3. asti.
Pirkanmaa (4)	Asikainen Kari, Lehtinen Juha, Kotipuro Anne 18.5. asti, Sivunen Pia, Peltoniemi Mikko 14.12. alkaen.
Turku (3)	Alitalo Tuike, Kajander-Ekström Anneli, Nieminen Rami
RTTL (25)	Alm Jesper, Auvinen Pirjo 18.5. alkaen, Berg Antonia, Blomberg Hilla, Blomberg Juha, Hakala Juha, Kangastalo Ilkka 18.5. asti, Kettunen Jenni, Kivessilta Jenni 1.11. asti, Kämppi Marja-Liisa, Köngäs Inari 11.10. alkaen, Lahtinen Kati, Lehtola Johanna, Leppälä Kari, Lönnqvist Marko, Moisio Harri 18.5. alkaen, Mustajärvi Päivi, Niemelä Jari 18.5. asti, Parviainen Aapo, Peurakoski Tomi 18.5. asti, Punkari Anu 14.12. alkaen, Puttonen Seppo 18.5. asti, Pylkkänen Anu, Rautkorpi Tiina, Räihä Tapio, Santaharju Tiina, Sirén Katarina 14.12. alkaen, Sirviö Ari-Pekka, Sutela Maija, Svanfeldt Ingrid.
Åland (1)	Harald Emma
SFJ (6)	Ruokolainen Ina, Hämäläinen Hanna-Kaisa, Hänninen Ville, Salminen Juhavaltteri, Ruulio Tiina, Topelius Taneli 12.4. asti, Vaarala Noora 12.4. alkaen.
Opiskelijaedustajat (4)	Harju Elli 11.10. alkaen, Heikkilä Tiina 19.4.-11.10., Kangas Laura (Keski-Suomi) 13.2. asti, Nykänen Suvi-Tuulia 13.2. alkaen, Ojanperä Ari (RTTL) 16.8. asti, Schneider Hanna (HSJ), Tegelberg Veera (Pirkanmaa) 19.4. asti.

11. Hallitus

Hallitus piti vuoden 2017 aikana 13 kokousta.

Hallituksen kokoonpano oli:

Aho Hanne, puheenjohtaja 13/13
 Ahlroth Jussi HSJ 12/13
 Alasuutari Päivi PSSY 13/13
 Epstein Pirkko YOT/RTTL, 1. varapuheenjohtaja 9/13
 Häkkinen Seppo KYSY 18.5.2017 asti 5/13
 Jokinen Heikki SFJ, 2. varapuheenjohtaja 9/13
 Korpela-Välisaari Sari MOT/RTTL 11/13
 Kotipuro Anne PJY 18.5.2017 alkaen 8/13
 Laitala Marko HSJ 11/13
 Mattila Kirsi FAO/RTTL 11/13
 Saarikoski Jyrki YOT/RTTL 12/13
 Sainio Sari PJY 18.5.2017 asti 0/13
 Salovaara Outi ISSY 18.5.2017 alkaen 8/13
 Saroniemi Soila HSJ 10/13
 Sourander Anna EPSY 11/13

12. Valmisteluelimet

Hallituksella oli seuraavat valmistelu- ja toimielimet:

Koulutusvaliokunta Korpela-Välisaari Sari, pj. MOT/RTTL, Hietala Johanna K-PJ, Kukkonen Sarri HSJ, Pikkupeura Risto PSSY, Varmavuori Marjaana, HSJ, Voudinmäki Teija, YMT/RTTL, Porra Nina sihteeri

Opiskelijatyöryhmä (Koulutusvaliokunnan alainen)

Tegelberg Veera pj. PJY/Tampereen yliopisto, Evers Niklas/Lindroos Stefanie, Soc&kom, Kangas Jaana Jyväskylän yliopisto, Lybeck Lotta/Karhunen Oona Turun amk, Pennanen Veera/Niiniaho Emmi, Haaga-Helia, Piironen Joonas Metropolia, Schneider Hanna Helsingin yliopisto, Simonaho Salla Oulun amk, Kilpeläinen Jaakko sihteeri

Freeneuvottelukunta Mattila Kirsi pj. RTTL/FAO, Donner Maria (Nina) FAO, Hyvärinen Hanna PJY, Kangasniemi Eveliina HSJ, Luther Mathias TSY, Sandberg Tiina SFJ, Ylä-Tuuhonen Meeri KSA, sihteeri Salokangas Jussi 28.5. asti, sihteeri Hannu Hallamaa 29.5. alkaen

Historiatoimikunta Laine Pekka pj. RTTL, Leppänen Veli-Pekka HSJ, Manninen Antti HSJ, Munck Pirjo RTTL, Nieminen Arto sihteeri, Lappalainen Markku sihteeri

Journalistin toimitusneuvosto

Jyrki Saarikoski pj. RTTL, Alitalo Tuike TSY, Peltoniemi Mikko PJY, Susanna Chazalmartin SFJ, Leena Kosonen PSSY, Lappalainen Markku sihteeri

- Jäsentyöryhmä Huldén Simon pj., Kähkönen Anna SFJ, Metso Seppo RTTL 8.11.2017 asti, Plit Kaija HSJ, Salmivaara Anneli 9.11.2017 alkaen, Tammi Marko HSJ 1.8.2017 asti, Visti Helena SJL
Asiantuntijat: Katila Arja (sihteeri) ja Sahlberg Tea
- Kansainvälinen valiokunta Jokinen Heikki SFJ pj., Aaltonen Hannu HSJ, Pelttari-Heikka Sari PSSY, Huttunen Pasi PKJ, Koski Jenni RTTL/YMT, Markus Maria SFJ, Salmivaara Anneli RTTL, Salovaara Outi ISSY, Sjöstedt Susanna RTTL/YOT, Rekola Juha sihteeri
- Talousvaliokunta Laitala Marko pj. HSJ, Asikainen Kari PJY, Manninen Kari S-KJ, Parviainen Aapo RTTL, Savolainen Jaana HSJ, Visti Helena sihteeri, Schildt Annamari, osallistumisoikeus talousassistenttina
- Tekijänoikeusvaliokunta Jokinen Heikki pj. SFJ, Haavikko Anna-Liisa RTTL/FAO, Nikula Sanna sihteeri
- Työehtovaliokunta / Lehdistö
Aho Hanne pj., Ahlroth Jussi HSJ, Bjon Sylvia HSJ, Kuonanoja Hanna PSSY, Lehtinen Juha PJY, Mertaniemi Harri KSJ, Ojala Ilja HSJ, Savolainen Petri SJL, Oras Tytti sihteeri
- Työehtovaliokunta / Yleisradio
Aho Hanne pj., Alm Jesper YOT, Blomberg Hilla YOT, Kai Pohjanen YOT, Pekka TJ Salo YOT, Nieminen Arto YOT, Pylkkänen Anu YOT, Saarikoski Jyrki YOT, Maija Raninen sihteeri
- Työehtovaliokunta / MTV
Savolainen Petri pj., Korpela-Välisaari Sari MOT, Jorma Kellokumpu MOT, Sanna Pietiläinen MOT, Leea Ollikainen MOT, Raninen Maija sihteeri
- Työehtovaliokunta / Kustannustoimittajat
Aho Hanne pj., Brander Jonna HSJ, Martin Alice HSJ, Rakkolainen Mari HSJ, Sihvo Tomi HSJ, Nikula Sanna sihteeri
- Työehtovaliokunta / Tuotantoyhtiöt
Savolainen Petri pj., Järvinen Heidi MOT, Niemi Tuomas YMT, Kettunen Jenni YMT, Koski Jenni YMT, Vanne Ilkka YMT, Tarvainen Terhi sihteeri
- Työehtovaliokunta / Yhtyneet ja av-käännöstoimistot
Savolainen Petri pj., Friman Tuula FAO, Hakala Juha FAO, Koski Jenni YMT, Lauriala Miika FAO, Mattila Kirsi FAO, Mäkelä Lauri FAO, Nevasalmi Kaisu FAO, Niemi Kalle FAO, Rantanen Jenni, YMT, Svanfeldt Ingrid FAO, sihteeri Raninen Maija 28.5 asti, sihteeri Hallamaa Hannu 29.5. alkaen
- Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Sainio Sari pj. PJY 18.1. asti, Päivi Alasuutari 19.1. alkaen, Akimo Minna PSSY, Kovanen Tarja K-SJ, Laurila Miika RTTL/FAO, Lihvonen-Hietakallio Krista KJ, Ollikainen Leea RTTL/MOT, Turunen Vesa HSJ, Tynnismäe Marja EPSY, sihteeri Oras Tytti 7.6.2017 asti, sihteeri Raninen Maija 8.6.2017 alkaen

YRA-valiokunta Ahlroth Jussi pj. HSJ, Alasuutari Päivi PSSY, Hämäläinen Hanna-Kaisa SFJ, Juutilainen Arno HUJ, Lehtonen Asko TSJ, Räihä Tapio RTTL, Salomaa Eveliina PKJ, Korpela-Välisaari Sari RTTL, Sihvo Tomi HSJ 28.4. asti, Simon Huldén sihteeri

13. Stipendit ja palkinnot

Liiton ansiomerkki Bjerregård Mogens Blicher EFJ, Harlahti Satu HSJ, Hilska Matti ESSY, Hämäläinen Jarmo ISSY, Metso Seppo RTTL, Pakkanen Irene SFJ, Palmunen Marja TJY, Puttonen Seppo RTTL, Virtanen Jaana HSJ

Järjestötekopalkinto SAL:n ja HSY:n fuusion toteuttaminen: Kaisa Kauppila, SAL ja Jyrki Räikkä HSY

Mediakunnan perustaminen: Kirsi Mattila, Freeneuvottelukunnan puheenjohtaja

Vuoden luottamusmies Kari Pyrhönen, Mediahub, MTV

Teppo Koskinen, Mediatalo Esa, Etelä-Suomen Sanomat

Virkistysstipendit Saariselälle myönnettiin 30 ja Vierumäelle 5 virkistysstipendiä.

Jäsentilastot 2017

Suomen Journalistiliitto

Jäsenmäärät 31.12.2017

Yhdistys	Eläkeläinen	Muutos		Muutos		Muutos		Muutos		Muutos		Yhteensä	2016-17	%
		2016-17	Free./yrit.	2016-17	Opisk.	2016-17	Työsuht.	2016-17	Työtön	2016-17				
01-EPSY	123	3	5	1	18	-2	211	-5	17	-3	374	-6	-1,6 %	
02-ESSY	57	3	3	1	7	5	67	-1	11	-2	145	6	4,3 %	
03-HSJ	1239	18	97	1	260	39	2512	-99	389	-21	4497	-62	-1,4 %	
04-HUJ	73	2	2	0	1	-2	102	-3	15	2	193	-1	-0,5 %	
05-ISSY	79	7	4	0	0	-1	107	-10	30	5	220	1	0,5 %	
06-K-PJ	52	3	2	0	0	0	51	1	15	-9	120	-5	-4,0 %	
07-KSJ	65	0	8	-1	96	9	134	-2	31	0	334	6	1,8 %	
08-S-KJ	105	0	2	-1	8	2	154	-4	26	-6	295	-9	-3,0 %	
09-KYSY	65	6	1	0	1	0	63	-6	10	-3	140	-3	-2,1 %	
11-PKJY	67	1	2	-1	1	0	81	-1	14	-1	165	-2	-1,2 %	
12-PSSY	160	1	8	2	39	-7	245	-3	59	-8	511	-15	-2,9 %	
13-SATA	66	6	2	0	2	0	98	-6	13	-7	181	-7	-3,7 %	
14-PJY	148	2	28	-2	195	-16	268	-8	65	7	704	-17	-2,4 %	
15-TJY	140	7	17	0	68	16	230	-10	42	-4	497	9	1,8 %	
17-RTTL	1317	24	191	23	74	-7	2818	-173	345	10	4745	-123	-2,5 %	
18-ÅJ	9	0	2	0	0	0	24	-4	2	0	37	-4	-9,8 %	
19-SFJ	201	8	1135	79	18	0	31	13	19	1	1404	101	7,8 %	
Yhteensä:	3966	91	1509	102	788	36	7196	-321	1103	-39	14562	-131	-0,9 %	

Liittyneet vuonna 2017

Yhdistys	Eläkel.	Muutos 2016-17	Freelance r/yrittäjä	Muutos 2016-17	Opiskelija	Muutos 2016-17	Työsuhteinen	Muutos 2016-17	Yhteensä	Muutos 2016-17
01-EPHY	1	0	0	0	9	4	8	4	18	8
02-ESSY	0	0	0	0	6	5	4	1	10	6
03-HSJ	1	1	0	0	91	2	78	-16	170	45
04-HUJ	0	0	0	0	0	-1	4	1	4	0
05-ISSY	1	1	0	0	0	0	6	0	7	1
06-K-PJ	0	0	0	0	0	0	3	2	3	2
07-KSJ	0	0	0	0	32	14	3	1	35	15
08-S-KJ	0	0	0	0	3	2	6	1	9	3
09-KYSY	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2
11-PKJY	0	0	0	0	0	-1	2	-1	2	-2
12-PSSY	1	1	0	0	15	1	11	3	27	5
13-SATA	0	0	0	0	0	0	3	1	3	1
14-PJY	0	0	0	0	49	5	13	7	62	12
15-TJY	0	-1	0	0	27	11	6	4	33	14
17-RTTL	3	2	30	18	23	-6	61	-19	117	-5
18-ÄJ	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
19-SFJ	1	1	171	23	5	-4	3	3	180	23
Yhteensä	8	5	201	41	260	32	214	-6	683	72

Erot ja syyt	2017	2016
Alalta pois siirtyminen	133	109
Eläköityminen	24	ei tilastoitu
Jäsenedellytysten päättymisen	5	1
Jäsenmaksurästi	249	237
Kuollut	101	117
Muu syy/ei tiedossa	220	294
Yhteensä	732	758

FINKAn ansiosidonnaisella päivärahalta olevat jäsenet

2017

561 jäsentä (6,75%)

2016

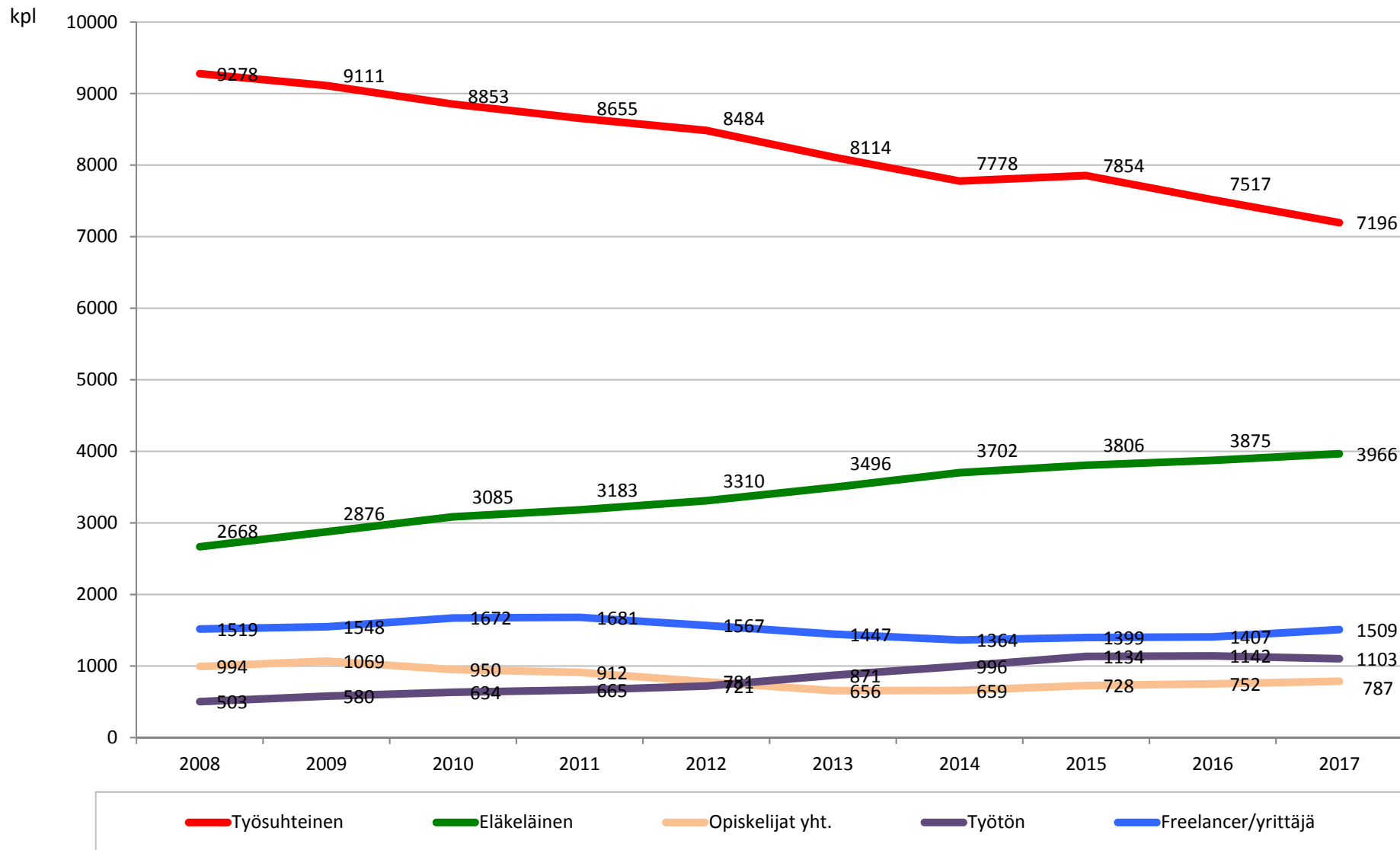
684 jäsentä (7,98%)

Sukupuolijakauma

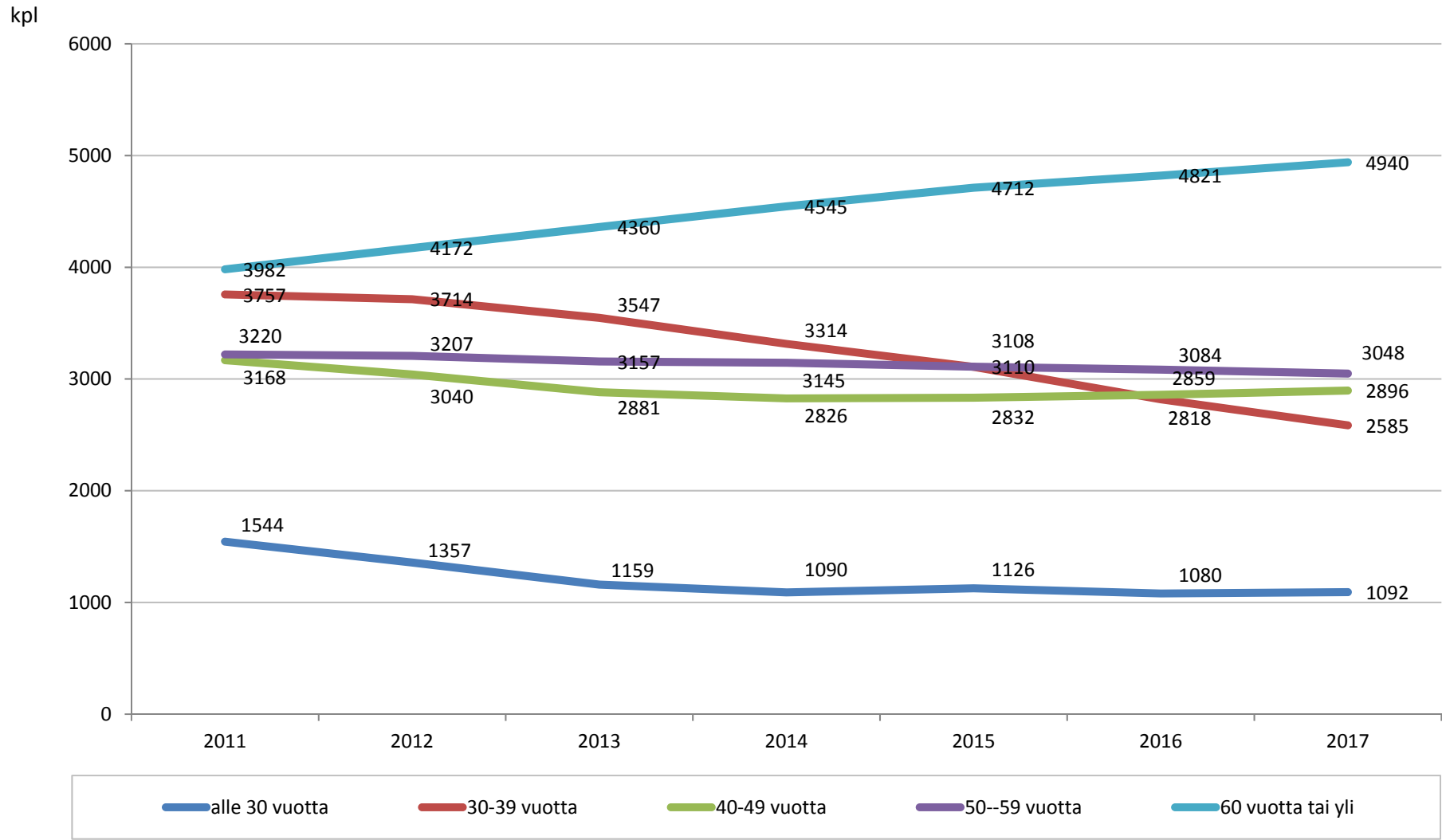
Yhdistys	M	N	Yhteensä
1 ETELÄ-POHJANMAAN SANOMALEHTIMIEHET	173	201	374
2 ETELÄ-SUOMEN SANOMALEHTIMIESTYHDISTYS	68	77	145
3 HELSINGIN SEUDUN JOURNALISTIT RY.	1596	2901	4497
4 HÄMEEN-UUDENMAAN JOURNALISTIT	91	102	193
5 ITÄ-SUOMEN SANOMALEHTIMIESTYHDISTYS	101	119	220
6 KESKI-POHJANMAAN JOURNALISTIT	60	60	120
7 KESKI-SUOMEN JOURNALISTIT	147	187	334
8 SAVO-KAINUUN JOURNALISTITYHDISTYS RY	141	154	295
9 KYMENLAAKSON JOURNALISTIT	68	72	140
11 POHJOIS-KARJALAN JOURNALISTITYHDISTYS	90	75	165
12 POHJOIS-SUOMEN SANOMALEHTIMIESTYHDISTYS	227	284	511
13 SATAKUNNAN JOURNALISTIT	79	102	181
14 PIRKANMAAN JOURNALISTIT	268	436	704
15 TURUN JOURNALISTITYHDISTYS	206	291	497
17 RADIO- JA TELEVISIOTOIMITTAJIEN LIITTO	2259	2486	4745
18 ÅLANDS JOURNALISTER	12	25	37
19 SUOMEN FREELANCE-JOURNALISTIT	576	828	1404
Yhteensä:	6162	8400	14562

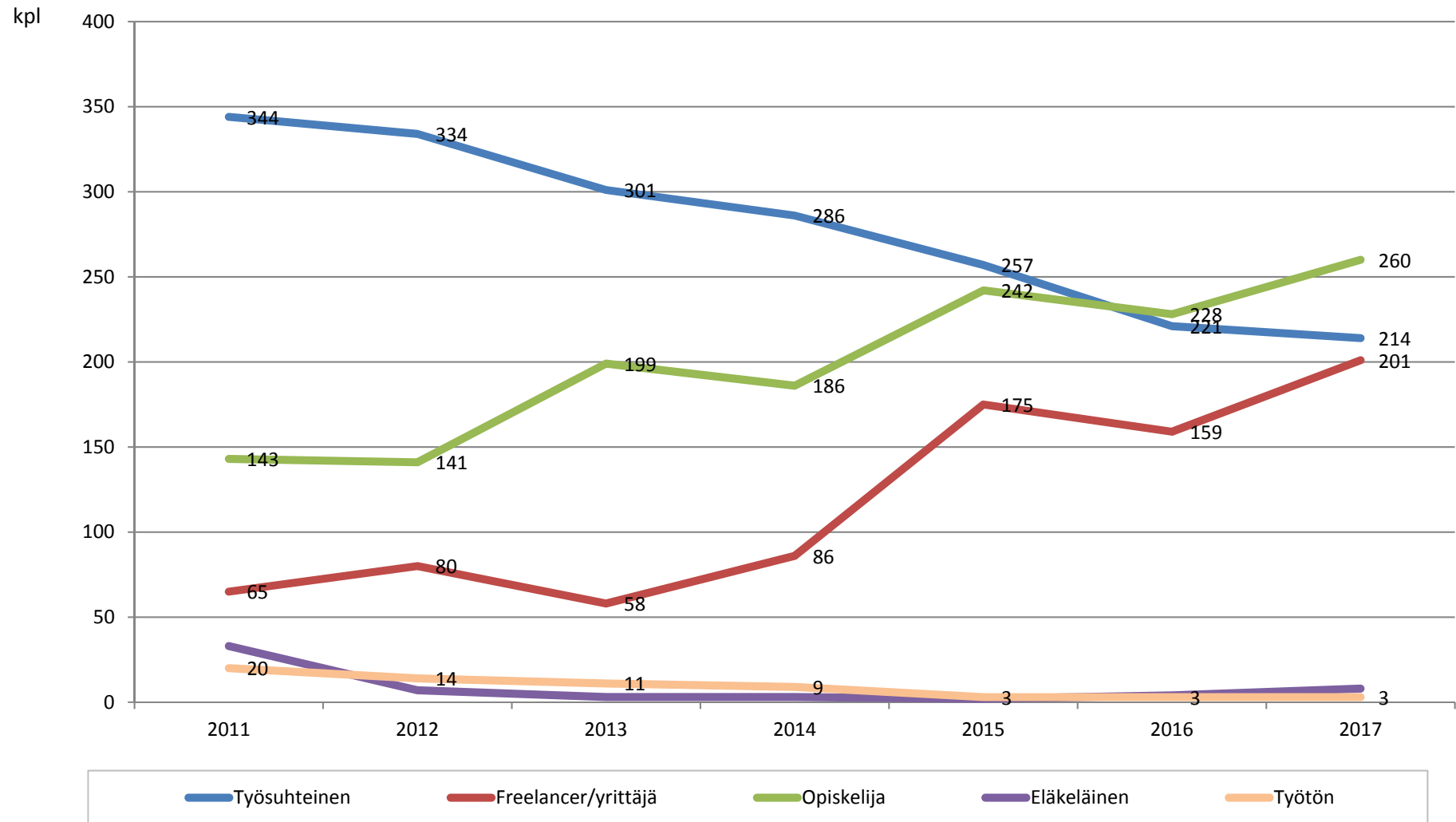
Journalistiliiton jäsenmäärä jäsenlajeittain 2008–2017

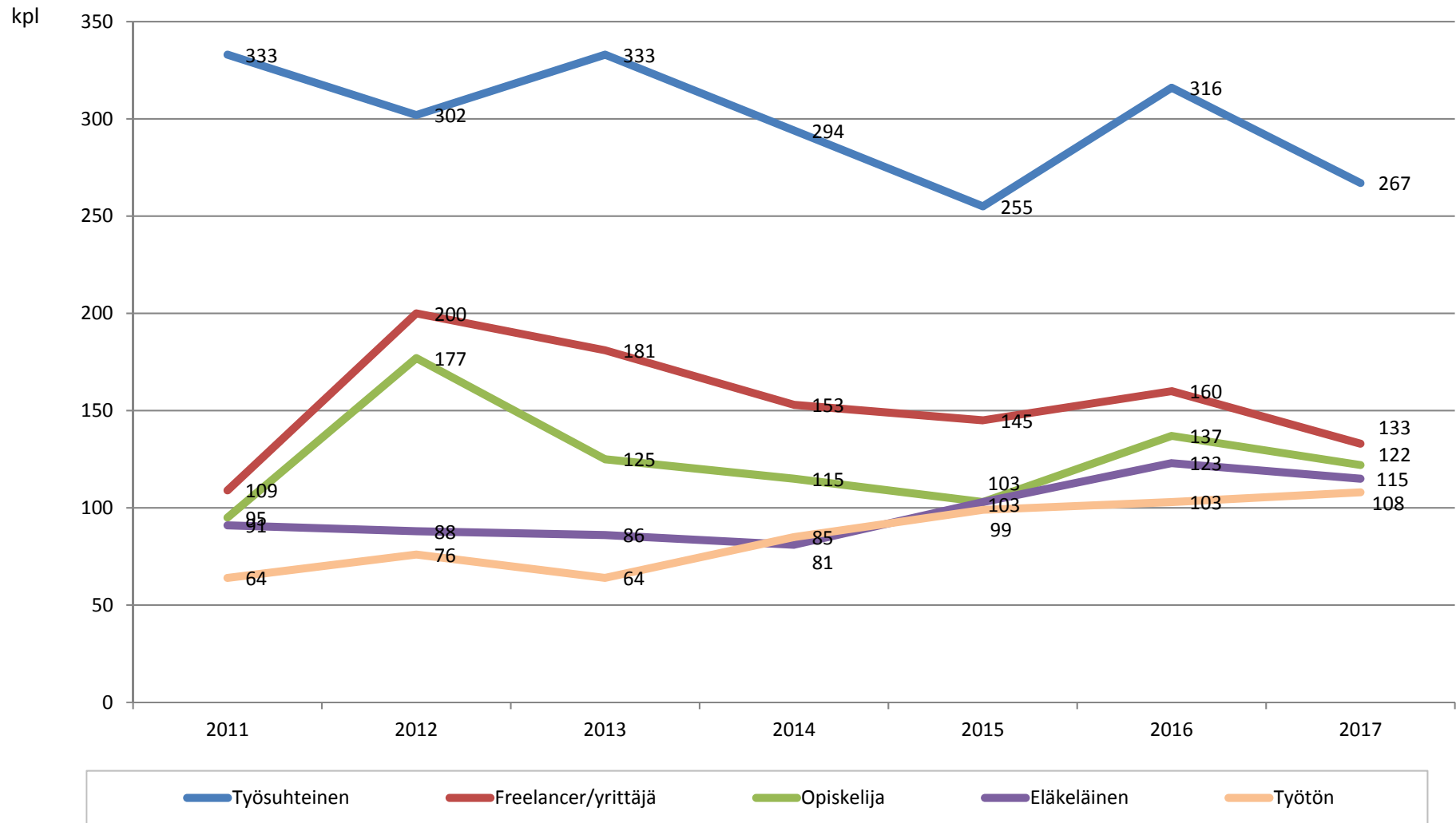
Jäsenmäärän kehitys ikäryhmittäin 2011–2017 (kpl)

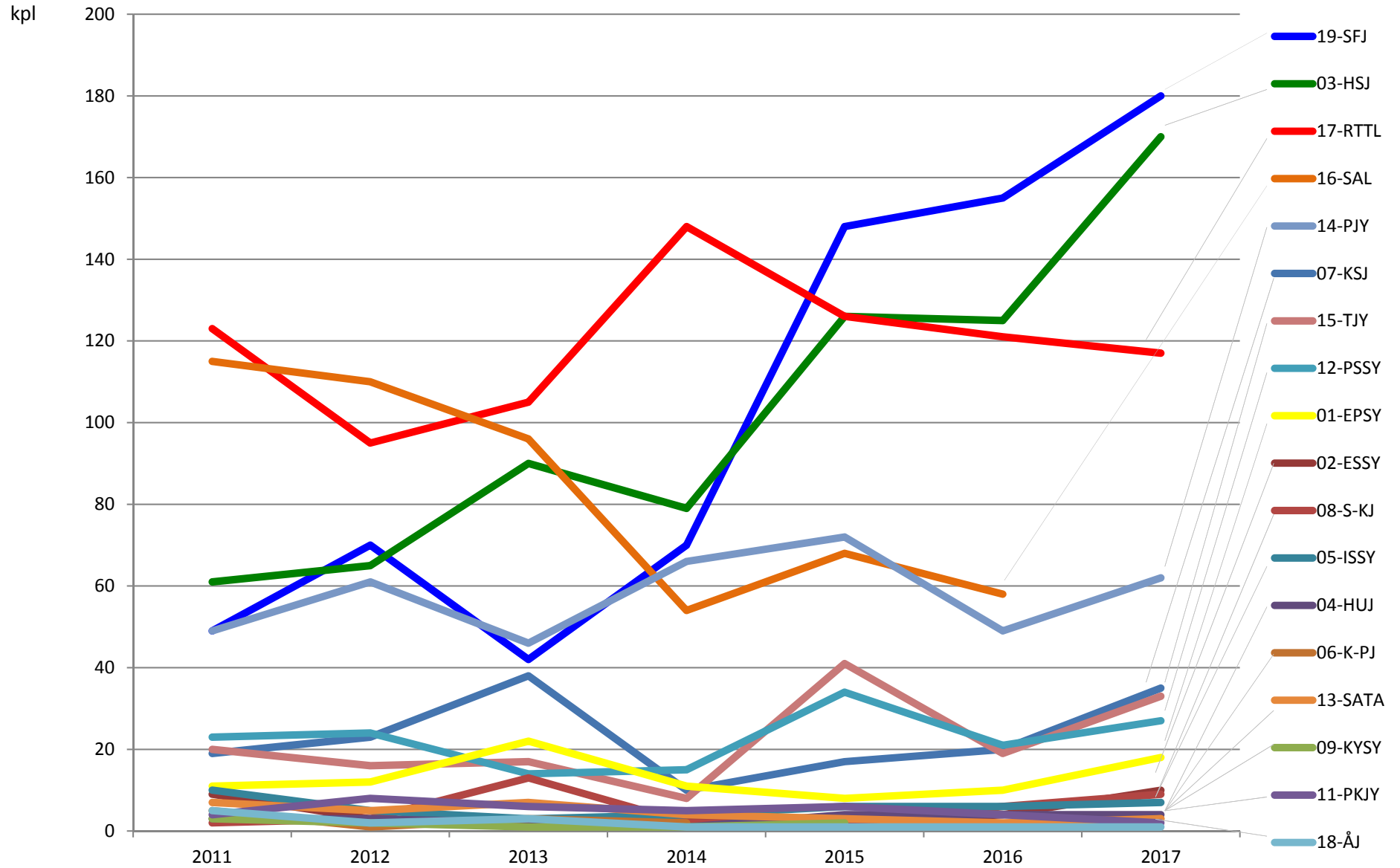
Jäseneksi liittyneet jäsenlajeittain 2011–2017 (kpl)

Eronneet jäsenet jäsenlajeittain 2011–2017 (kpl)

Jäseneksi liittyneet jäsenyhdistyksittäin 2011–2017 (kpl)

JOURNALISTISEN KULTTUURIN EDISTÄMISSÄÄTIÖ

Talous- ja toimintakertomus vuodelta 2017

1. Yleistä

Säätiö keskittyi jakamaan Kopiosto-korvauksilla rahoitettuja apurahoja journalisteille. Säätiön myöntämät apurahat rahoitetaan pääosin Kopiosto-korvauksin, jotka kertyvät kopioidun lehdistöaineiston ns. toissijaisesta käytöstä. Yhä suurempi osa Kopiosto-tuotosta on digitaalisen kopioinnin tuottoa valokopioinnin vähentyessä.

2. Apurahat ja säätiön apurahakurssit

Keväällä jaettiin kaksi 20 293 euron Jokes-apuraha. Apurahat alan tutkimukseen myönnettiin Matti Nikkilälle väitöskirjaan yhteisöllisyydestä uusmedian ja perinteisen median rajapinnassa ja Sirpa Peltoselle väitöstutkimukseen Journalisti kirjoittaa kirjan. Lisäksi laitettiin hakuun Jyrki A. Juutin muistostipendit sekä 20 000 euron Jokes-Nova-apurahat. Näitä apurahoja ei kuitenkaan myönnetty, ja säätiö päätti luopua jatkossa Nova-apurahoista hakemusten heikon tason vuoksi.

Keväällä jaettiin myös apurahat säätiön järjestämille Mobiilivideokurssille ja Uudet juttutyypit -kurssille. Keväällä jaettiin myös 19 journalistille 5 000 euron työskentelyapuraha. Näillä työskentelyapurahoilla tuotettu journalistinen juttu saadaan julkaista lehdessä, verkossa tai muussa mediassa. Apurahojen myöntörytmiä muutettiin niin, että 900 euron opiskelijastipendit sekä apurahat opintojen loppuun saattamiseen siirrettiin kevään hakuun. Kevään apurahahaussa hakemuksia tuli määräaikaan mennessä yhteensä 176, ja säätiö myönsi yhteensä 77 apuraha. Kesäkuussa jaettiin kolme apuraha Århus 2017 – Press på Norden -kurssiin osallistumiseen.

Syksyllä laitettiin hakuun ja päätettiin Sananvapauden apurahat ja varsinaiset Kopiosto-apurahat hyväksytyjä tarkoituksia varten sekä kielikurssiapurahat Wimbledonin, Lontooseen, Tarttoon, Montpellieriin, Pietariin, Valenciaan, Freiburgiin sekä Tukholmaan. Kielikurssit tuottaa Tartton kurssia lukuun ottamatta kielikoulu Whitehouse EG. Viron kurssin järjestää Tuglas-seura.

Syksyllä laitettiin hakuun myös apurahat säätiön ammatillisille kurseille. Cometilta tilattiin Lähelle lehdessä ja verkossa -kurssi ja 360-asteisen kuvajournalismin työpaja. Säätiö teki alkuvuodesta kyselyn Journalistiliiton visualistijäsenille heidän täydennyskoulutustarpeistaan. Kyselyyn vastasi 116 graafikkoa ja muuta visualistia. Kyselyn vastausten perusteella säätiö tilasi kaksi täydennyskoulutuskurssia Correllialta: Liikkuvaa kuvaa ja grafiikkaa After Effectsillä ja Infografiikkaa visualisteille -kurssit. Lisäksi säätiö järjesti itse kaksi täydennyskoulutuskurssia: Pitkän tekstin taitajaksi -kurssin ja

Mobiilivideokurssiin. Pitkän tekstin taitajaksi kurssin johtajana toimi VTT Maija Töyry, Mobiilivideokurssi tilattiin Purple Bridge Medialta.

360-asteisen kuvajournalismin työpaja ei toteutunut ja Lukijaa lähelle -kurssi järjestettiin vain seitsemällä kurssilaisella. Myös Pietarin kielikurssi peruttiin osallistujien vähyden vuoksi ja Tartton kielikurssille valittiin vain viisi kurssilaista. Hakemuksia saapui määräaikaan mennessä yhteensä 289, ja apuraha myönnettiin yhteensä 152 journalistille ja työparille.

2. Hallinto

Säätiön hallituksen puheenjohtajana toimi Antti Manninen ja varapuheenjohtajana Aapo Parviainen. Muut hallituksen jäsenet olivat Annika Korpimies, Matti Heikura, Ville Hänninen ja Ailaliisa Laurila. Hallitus kokoontui kuusi kertaa vuoden aikana. Säätiön asiamiehenä on toiminut Anna Kähkönen kaksi päivää viikossa. Säätiön tilintarkastajana toimivat HTM Lotta Kauppila sekä Tilintarkastusrengas Oy vastuuhenkilönään Kai Salmivuori. Säätiön kirjanpitoa on hoitanut Hellin Saarelainen Tilikirjaamo Oy:stä.

3. Lähipiiri

Säätiön suppeaan lähipiiriin katsotaan kuuluvaksi säätiön hallituksen, asiamiehen ja tilintarkastajan lisäksi perustajayhteisö Journalistiliiton hallituksen jäsenet ja heidän perheenjäsenensä ja lähisukulaisensa. Säätiö on perustanut lähipiiriseurantaa varten lähipiirirekisterin.

Säätiö ei myönnä apurahoja säätiön hallituksen jäsenille, asiamiehelle tai tilintarkastajalle eikä Journalistiliiton hallituksen jäsenille. Vuoden 2017 säätiö myönsi yhden apurahan lähipiiriin kuuluvalla henkilöllä, säätiön hallituksen jäsenen Ailaliisa Laurilan veljelle. Laurila jääväsi itsensä asiasta päätettäessä. Vuoden 2017 aikana säätiö ei antanut avustuksia, rahalainoja, vastuita tai vastuusitoumuksia lähipiirille.

Säätiön hallituksen jäsenille on maksettu 100 euron kokouspalkkio kokoukselta, puheenjohtajalle 200 euron kokouspalkkio per kokous. Säätiön hallitukseen valittavalle freelance-jäsenelle korvataan lisäksi 200 euron ansionmenetyskorvaus kokoukselta. Asiamiehelle on maksettu 1 402,58 euron kuukausipalkka. Tilintarkastajalle maksetaan laskun mukaan. Lähipiirille ei ole tarjottu vastikkeettomia etuja.

4. Rahastot

Säätiön alaisuudessa toimii viisi rahastoa, joista Lehtikuvaajarahasto jakaa Kopiosto-korvauksia, muut rahastot ovat keränneet pääomansa itse. Lehtikuvaajarahaston tuotot lehtikuvan valokopioinnista ja digikopioinnista vuosilta 2016 ja 2017 olivat 111 497 euroa vuonna 2017. Rahasto jakoi apurahoina yhteensä 82 870 euroa. Helsingin Sanomalehtimiesyhdistyksen rahasto jakoi 12 000 euroa, Itä-Suomen Sanomalehtimiesyhdistyksen Wiipuri-rahasto 9 578 euroa, Keski-Suomen Journalistien Sulka-rahasto 500 euroa ja RTTL:n koulutusrahasto 27 133 euroa. RTTL:n koulutusrahaston

summaan sisältyy 12 000 euroa Jokesin freelancereiden koulutusapurahoihin myöntämää Kopiosto-rahaa.

5. Talous

Kopiosto ry:n säätiölle tilittämät kopiointikorvaukset olivat kuvan korvaukset mukaan lukien 1 444 968 euroa (1 006 932 euroa vuonna 2016). Kopiosto-tuotto oli huomattavasti arvioitua suurempi. Apurahoja ei saatu jaettua budjetoitua määrää.

Kaikkienensa tuotot olivat alarahastot mukaan lukien 1 477 000 euroa (1 055 036 euroa vuonna 2016, 794 415 euroa vuonna 2015). Apurahoja ja stipendejä myönnettiin rahastot mukaan lukien yhteensä 754 226 euroa. Säätiön hallintokulut olivat 32 884 euroa ja toimistokulut 11 849 euroa.

Sijoitustoiminnan tuotot olivat yhteensä 178 673 euroa (35 762 vuonna 2016). Korko- ja muut rahoituskulut olivat yhteensä 5 214 euroa. Sijoitus- ja rahoitustoiminta tuotti, rahoituskulut huomioon ottaen, yhteensä 165 722 euroa. Tilikauden ylijäämä on 820 242 euroa (293 314 euroa vuonna 2016, 84 372 euroa vuonna 2015). Säätiön sijoitustoiminta perustuu siihen, että rahat sijoitetaan turvaavasti. Kopiosto-korvausten ylijäämä on sijoitettu Danske Capitaliin ja Lähi-Tapiolan rahastoihin. Lisäksi säätiöllä oli vuonna 2017 takaisin maksettu laina Minerva Palveluasunnot II GP Oy:öön.

6. Tulevaisuudennäkymät

Säätiön toiminta perustuu sille olettamukselle, että Kopiosto-korvausten tuotto on pitkällä aikavälillä hienoisessa laskussa. Digitaalisen kopioinnin tuotoista kertyy tulevaisuudessa yhä suurempi osuus kokonaistuotosta. Säätiö seuraa Kopiosto-korvausten kehitystä ja sopeuttaa toimintaansa tuottoihin.

Apurahoja pyritään jakamaan vuonna 2018 aiempaa enemmän. Säätiö valmistelee sekä tilattavia että itse järjestettäviä täydennyskoulutuksia journalisteille. Keväällä julistetaan haettavaksi kurssiapurahat Jokesin järjestämille ja tilaamille ammatillisille jatkokoulutuskursseille, Jyrki A. Juutin stipendit ja vähintään yksi 20 309 euron Jokes-apuraha, opiskelijastipendejä alan opiskelijoille sekä 5 000 euron työskentelyapurahat.

Syksyllä järjestetään avoin Kopiosto-apurahahaku vapaavalintaisiin kohteisiin, jaetaan Sananvapauden apurahat sekä myönnetään apurahat säätiön kielikursseille sekä säätiön ammatillisille kursseille.